

Si es que á carlinada arriba, que encara no ho sabem y si hem de judicar per lo que aquí hem vist encara ne dubtém més, ja que no hem vist res, ben res. Es á dir, si, hem vist que en certes hores no 's veyia cap soldat en lloch, que 'ls quefes no anavan vestits de estar per casa com avans, que s' ha elevat la categoria de nostra estació telegráfica de servey limitat qu' era á *servicio permanente*, (es á dir, s' ha declarat permanent á l' únich empleat que hi ha), pero fora d' aixó res més y encara de tot aixó no n' hem entés res ni hauríam sabut per qui anava si no ens ho haguessin dit. Si no fos per la baixa de *la bolsa* (que are sembla que ja 's torna á reposar, alabat sia Deu per sempre) y per la falla d' aygua al riu, encara no sabríam que hagués succehit res anormal, si be que pensém que ab aixó de la falla d' aygua poch hi tenen que veure 'ls carlins.

Sols una confessió volém fer als lectors, y'á ningú més que á n' ells. Aquest article, per no caurer en pecat, l' hem hagut de confeccionar á correuyta y per lo tant dissimulin de la mala lletra.

X.

UNA ASCENSIÓ AL VESUBI

El Vesubi está situat á uns 10 kilómetres de Nàpoli en direcció del S. E. Es una montanya aislada de figura sensiblement cónica y que en sa base se li calcula una circumferencia de uns 40 kilómetres y te una elevació de 1200 metres. Forma dos puigs un d' ells una mica espatat anomenat la Somma y altre més alt afectant un cono truncat casi perfecte; en aquest hi ha el cráter del volcán y se senyala

pel mantell de boyra que ordinariament l' envolta. Cuan el vent esbargeig aquest mantell, apareig neta y clara la fumera del volcán.

Anys enrera, l' ascensió al cráter era una empresa atrevida que sols duyan á cap els científichs ó els excursionistes atrevits, alguns dels que, conta la historia hi perderen la vida. Ja de molt temps, se facilitá l' accés construhint una carretera fins á un putxet anomenat la hermita, hont posteriorment s' hi instalá l' observatori. Avuy aquesta carretera porta comodament fins á la basa del cono, hont hi ha instalada la estació inferior del funicular que 'n nou minuts transporta al excursionista fins al peu del cráter. De tal manera, la visita es avuy accessible fins á les dones y á les criatures y si no fos que la companyia del funicular y 'l govern hi han acumulat obstacles d' altres ordres, aquella posant caríssim el passatge y aquest posanthi guardes, elevats drets de visita y autorisant un estol de guies (sens qual companyia está prohibit atansarshi) que cauhen com mosques sobre 'l visitant, jo crech que acabarian els napolitans per anarhi á torrar les castanyes de Totsants.

Aixís y tot, se contan per dotzenes les visites diaries. La companyia Coks que's la que explota el funicular, te establerts viatges desde Nàpols á totes hores del dia y fins de nit á l' histiu y si 's paga be fins il·lumina eléctricament el cráter. Ja no 's pot demanar major falta de respecte. S' entén, aixó cuan el monstre reposa, que cuan s' enverina ja son figures d' altre paner.

Eram tres companys que resolguerem empendrer la visita, entre ells una senyora. Disposant de temps limitat pera tanta cosa com teniam desitg de veurer, eran ja vers les ca-